

Reggeli Ujság

24. évfolyam

Felelős szerkesztő:
vitéz ÁRVA DEZSŐ

256. szám

Kállay miniszterelnök:

A magyar kül- és belpolitika változatlan

„Semminemű támadó gondolattal nem foglalkozunk, de határainkat megvédjük“

A németek ismét főbb angolszász utánpótlási hajót elsüllyesztettek

Budapestről jelentik: A képviselőház pénteki ülése iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg. A Ház megkezdte a jövő évi állami költségvetés plenáris vitáját. Az ülést tíz óra után nyitotta meg Tasnádi Nagy András elnök. A kormánytagjai teljes számban megjelentek. Elsőnek a miniszterelnökség és a kisebb tárcák költségvetését ismertették. Huszovszky Lajos előadó a kormányzóság költségvetésével kapcsolatban kiemelte, hogy a Kormányzó Ur öfoméltósága határozott kívánságára a kormányzói tiszteletdíj nem változott meg. Amikor az előadó hangsúlyozta, hogy a Kormányzó Ur egész életét a nemzet nagy történelmi feladatainak szentelte, a képviselőház tagjai helyükről felállva, lelkes ünneplésben részesítették a Kormányzó Urat.

Ezután Kállay miniszterelnök emelkedett szólásra. A miniszterelnöki tárcák költségvetésének tárgyalását felhagyja arra, hogy tájékoztassa a Házat felfogásáról és az ország vezetésének irányairól. Hangoztatta, hogy kül- és belpolitikája egyaránt változatlan és ma is azokat az elveket tartja szem előtt, amelyeket május 29-i beszédében hangoztatott. Kiemelte, hogy elsősorban a külpolitikában nincs változás. Változatlanul követjük hagyományos és a nemzet érdekében és becsületének egyedül megfelelő külpolitikánkat és ezzel változatlanul reméljük, hogy a jelenleg folyó harc fegyvereink és eszményeink győzelmével fog véget érni. Sorsunk nagyrészt saját magunktól függ. A továbbiakban hangoztatta, hogy nem mozdul el semerre az egyedül biztos, becsületes sziklaalapról, a kizárólagos magyar gondolat, cél és jövő vonaláról. Nem gondolhatunk arra, hogy azokkal az erővel, amelyeknek harca egyre közeledik hozzánk, mi önmagunk erejével felvehessük a harcot, de annál fontosabb, hogy az ellenséges propaganda ne befolyásolja tisztánlátásunkat és ne keltsen sorainkban visszavonást. A politikai vezetés feladata ezekkel a tényekkel számolni és az országot minden vonatkozásban előkészíteni.

Katonai felkészültségünket minden rendelkezésre álló erő bevetésével a legmagasabbra kell fokoznunk. Mindent erre a célra áldoz-

ni és előteremteni kötelességünk. Semminemű támadó gondolattal nem foglalkozunk, de határainkat meg fogjuk védeni, mert ez nemzeti kötelesség és a nemzeti „Lenni vagy nem lenni“ parancsa. Saját belső rendünk fenntartása és biztosítása minden körülmények között szintén elsőrendű fontosságú.

A miniszterelnök ezután hangoztatta, hogy ennivalónk van és lesz elég. Bőségről szó sem lehet, de kellő beosztással és szétosztással nem lehet majd baj. A mezőgazdasági termelés hiba nélkül folyik. A mai helyzetben minden rendelkezésre álló eszközzel istápolni kell a szegényeket és a rászorulókat.

Német hadijelentés

A német véderőfőparancsnokság közli:

A Krim-félszigeten a Szovjet erős kötelékekkel kíséreltet tett, Kerestől északkeletre levő hídfőjének kibővítésére. Német és szövetséges csapatok e kísérelteteket kemény küzdelem után megállították. Könnyű német tengeri erők megakadályozták az ellenségnek a Kerestől délre levő hídfő megerősítésére irányuló kíséreltetét és egy ellenséges ágyúnaszádót elsüllyesztettek.

A Dnyepernél, Nikopoltól keletre csapataink megakadályozták az ellenség átkeleési kíséreltetét. A Dnyeper-hajlásban a Szovjet helyi támadásai meghiúsultak.

A keleti harcok térségében a betörési hely mélységében a csata változatlan hevességgel tovább tart. A várostól délnyugatra erős szovjettámadások az ellenség súlyos veszteségei mellett összeomlottak. Távolságban délre ellentámadással több helységet visszafoglaltunk. Csernigovtól északnyugatra az ellenség támadásainak hevessége — az előző nap súlyos veszteségei után — csökkent. Ennek ellenére csütörtökön heves harcokra került sor. Ezek során egy hadtest szakaszán újabb 57 ellenséges páncélost semmisítettünk meg vagy tettünk harcképtelenné.

Szokolovtól északnyugatra az ellenség újabb támadásait ellentámadással elhárítottuk. Az ellenség a neveli térségben — különösen a várostól délre és északra — csütörtökön is igyekezett betörési helyét kibővíteni. E támadások sikeres elhárítása során Neveltől északra 40 páncélost semmisítettünk meg. A Szovjet a legutóbbi két nap alatt a keleti arevonalon 411 páncélost és 98 repülőgépet veszített.

Délolaszországban az amerikaiak a Voltorno nyugati partján súlyos veszteségeik ellenére napok óta állandóan hiába rohamozzák állásaikat.

Német harci és torpedóvető-repülőkötelékek csütörtökön a késő délutáni órákban Orántól keletre újabb támadást intéztek egy erősen biztosított ellenséges hajókaraván ellen. Az eddigi jelentések szerint elsüllyesztettek 4 színültig megrakott teherhajót összesen 29.000 bruttótonna térfogattal, valamint 2 rombolót. Tizenegy további tehergőzöst, összesen 84.000 tonna térfogattal, valamint két rombolót és egy őrhajót súlyosan megrongáltak. Hat német repülőgép elveszett.

Ellenséges repülőgépek nappali támadást intéztek a megszállt nyugati terület ellen és bombákat dobtak le Münster városára. Az elmúlt éjszaka néhány angol repülőgép zavarótámadást intézett a birodalom északi és nyugati része ellen. Csütörtökön összesen 19 ellenséges repülőgépet lőttünk le.

EISENHOWER ÚJABB PART-RASZÁLLÁST KÉSZÍT ELŐ?

Kairóból jelenti a Bud. Tud.: Alexander tábornok főhadiszállásáról jelentik: Míg a harctéri események nem bírnak különös jelentőséggel, úgy látszik, hogy nagyarányú hadműveletek vannak előkészületben. Német jelentésekből kitétnik, hogy a német parancsnokság kétirányú szövetséges támadással számol és pedig Livorno és Pescara térségében. Feltételezik,

hogy Eisenhower ezútszerint part-raszállási hadműveleteket készít elő a két kikötő ellen. Az angolszász hadirepülő felvételei mutatják, hogy a németek nagyarányú előkészületeket tesznek a várt támadás elhárítására.

MENEMENDZSOGLU BESZÁMOLÓJA

Menemendzsoглу török külügyminiszter beszámolt kormányának Eden brit külügyminiszterrel Kairóban folytatott megbeszéléséről.

A török minisztertanács több, mint 3 óra hosszat tartott. Egyidejűen közlik Ankarából, hogy Papen német nagykövet szombaton valószínűleg Berlinbe utazik repülőgépen.

A török külügyminiszter kairói megbeszélése körül keletkezett sajtóháború, amely az idegháborúnak jellegzetes megnyilatkozása volt, úgy látszik befejeződött — jelenti Ankarából. A török főváros mindvégig a legnagyobb nyugalommal fogadta a Menemendzsoглу utazásához fűzött találgatásokat, amelyekről török részről kiemelik, hogy propagandacélokat szolgáltak és nem támaszkodhattak megbízható, komoly értéslésekre.

Steinhardt, az Egyesült Államok ankarai nagykövete kéthónapi távollét után Amerikából visszaérkezett a török fővárosba.

MIT KÖVETEL EDEN MENEMENDZSOGLUTÓL?

Kairóból jelenti a Bud. Tud.: Beavatott kairói körökben azt hiszik, hogy Eden brit külügyminiszter Menemendzsoглу török külügyminisztert nem csupán a moszkvai értekezletről tájékoztatta, hanem két kérdést vitatott meg vele, amely rendkívüli fontosságú a szövetségesek hadviselése szempontjából. Eden elsősorban állítólag azt kívánta, engedje meg a török kormány, hogy a szövetségesek a Dardanelleken és a Boszporuszon át hadianyagot szállítsanak az orosz hadseregnek, másodsorban pedig, hogy az Izmir és Aydin közelében fekvő repülőtereket a szövetséges légerő is használhassa.

ZAVARGÁSOK LIBANONBAN

A bagdadi rádió szerint Libanon északi tartományaiban súlyos zavargások vannak. A helyzet komoly. A polgári lakosság elutasította a degaulleista hatóságok közbelépését. Erre degaulleista katonák jelentek meg és tüzeltek a főmegre. Beirut utcáin zavargások voltak. A képviselőház csütörtökön feloszlatták. Azokat a képviselőket, számszerűen 48-at, akik a libanoni alkotmány módosítása mellett szavaztak, letartóztatták.

NEMZETI (volt APOLLO) FILMSZÍNHÁZ November 11-14-ig Francia premierfilm A pék felesége Főszereplők: RAIMU, G. LECLERC Legnagyobb magyar és UFA világhíradók Előadások kezdete: mindennap 3, 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap d. e. 11 órakor MATINÉ	ATTILA (volt ODEON) FILMSZÍNHÁZ November 13-tól 16-ig A Finn szabadságharc monumentális filmje Hulló bilincsek Magyar híradó és kultúrfilmek	ZRINYI FILMSZÍNHÁZ November 9-től 15-ig Nagy magyar premierfilm! Megálmodtalak Főszereplők: Muzáti Lili, Bilcsi Zivadar, Kiss Manyi és Mihályi Ernő

A németek nem fulladtak és nem fulladnak ki

A Szovjet az 1940. évi német módszerekkel próbál sikert elérni, de eredménytelenül

Berlinből jelentik: A Német Tükatonai tudósítója a következőket írja: A keleti harctéren már olyan méreteket ölt a küzdelem, hogy a szokásos értelemben vett csatáról már alig lehet beszélni. Az egész keleti arcvonalon továbbra is egységes egésznek alkotnak a harcok. A Szovjet szívósan kitart az 1941. évi nagy német katlanccsatak példaképe mellett, hogy átkarolja a német keleti seregeket. A Szovjet oly szoroson követi a két év előtti német mintát, hogy az arcvonal átlörésére irányuló váltakozó súlypontalakítás alapján az úgynevezett „páncélos ökök” segítségével reméli elérni a megsemmisítő sikert. Moszkva abban is a győzelem biztosítékát véli látni, hogy lemásolja azokat a terveket, amelyekkel a németek annakidején sikert arattak a bolsevisták felett. Végül azonban mindig azt kell látni az oroszoknak, hogy már többször kézzelfogható közelségben vélt győzelmüket ismételtlen megüszítették. E tekintetben a legjobban felismerhető, milyen megokolt volt a német harcászati módszer megváltoztatása. A németek nem fulladnak ki és nem is fognak. Erről kezkesedik az a tény, hogy a német arcvonalon küzdő hadseregeket — a szovjetfeltevessel ellentétben — nemhogy megtizedelték volna, hanem megszeméno erősítéshez jutottak, ami elég korán érezteti majd hatását.

A másik tény a német vezetésnek az a harcászati és hadászati fölénye, amely a legjobban bevált, alsó vezetők tömegével együtt továbbra is meg tudja fosztani a számbeli fölényt minden háborút eldönthő súlyától. Az a szovjetterv, hogy nagyvonalú harapófogó hadműveletekkel bekerítsék a Dnyeper-kanyarulatban a német hadosztályok tömegét, a harapófogó déli szárnyának megbénítása következtében, Krivojrogtól északra megüszült. E terv folytatása a ki-

evi csata és az új harapófogó, amelyet a Szovjet a Csernigovtól északnyugatra eső vidék felől tervez. Az első szovjet nekifutás teljesen megüszült. A csernigovi események mutatják, hogy a németeknek nyilván mégiscsak nagyobb erőkkel kell rendelkezniök a front-

közeliében, mint ahogy az első pillanatra látszott. 217 szovjetpáncélost pusztítottak el. A nagy szovjet lovassági kötelékek bevetése gyors sikerre való számítás mutat. A Szovjet tíz kilométer szélességű területen hajította végre a támadást. Bár a bolsevisták súlyos veszteségeket szenvedtek, német katonai körök mégis azzal számolnak, hogy a Szovjet fokozott erővel ismét megindítja a csatát, annál is inkább, mert német részről sehoh sem látják annak jelét, hogy a Szovjet harci ereje csökkent volna.

lanatban győzelmesen befejezni a háborút, majd biztosítani a világ népeinek, hogy békében élhessenek. Tárgyalásainknak azokat az eredményeit, amelyek a háború tartamának megrövidítésére vonatkoznak, csak akkor hozhatjuk nyilvánosságra, amikor már kibontakozóban lesznek. A katonai tárgyalások talán több hasznot hajtottak kölcsönös kapcsolatainknak, mint bármely más tárgyalási pont.

Az angol külügyminiszter a továbbiakban említést tett arról a különleges gépezetről, amelynek létesítése a szövetségesek állandó együttműködését biztosíthatja. Mint mondotta, a megszervezésre kerülő bizottság nem végrehajtó, hanem csak tanácsadó testület lesz: nem eszköz arra, hogy a három hatalom felfogását másokra kényszerítsék. Ha mi együtt megtudunk egyezni — mondotta — nem lehet olyan probléma, amelyet végül is ne tudnánk megoldani. Egy pillanatig sem akarom azt állítani, hogy minden pontban megegyeztünk Moszkvában, de most már mindegyikünknek felfogásuk ismerjük az egyes tárgykörökről. Edén végül a török külügyminiszterrel Kairóban folytatott megbeszéléseire tért rá. A moszkvai értekezlet eredményeinek megvilágításában az általános helyzetéről cseréljük ki nézeteinket. Ezzelőre egyebet nem mondhatok. (MTI)

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda diplomáciai munkatársa megjegyzéseket fűz Edén beszédéhez. Edén — írja — minden valamennyire is időszerű kérdésen átsiklott és azonkívül, amit már tudtak, tényleg semmi új mondanivalója nem volt. Edén megerősítette, hogy beható eszmecsereét folytattak ugyan az Európára vonatkozó összes kérdésekről, de nem minden pontban jutottak megegyezésre. Végül mégiscsak az a kivezető út maradt, hogy európai bizottságot létesítettek, amelyben a három hatalom minden, a jövőben felmerülő kérdést megtárgyal és a lehetőség szerint meg is akar oldani. A brit külügyminiszter elismerte a moszkvai értekezlet előtt, alatt és után kialakult véleményét, amely szerint a Szovjet nem hajlandó megengedni, hogy beleszóljának olyan kérdésekbe, amelyeket saját belátása szerint akar megoldani.

Három embert megölt a romlott hal

A siratóasszonyok is megkapták a tifuszt az elsiratottól

Balatonszentgyörgyön Holecz György halálusnál súlyos tifusz-megbetegedés történt. Holecz betegségének enyhe lefolyása miatt orvoshoz nem ment, amelynek a következménye az lett, hogy egy napon a faluban

egyszerre hat személy betegedett meg hastífuszban, mind olyanok, akik a halárustól halat vásároltak, illetve szomszédságában laktak. A legsúlyosabban Fülecsi Péterné betegedett meg, aki agyhártyagyulladásban elhalt, de követte őt a megbetegedésben leánya is. Fülecsiné temetésére két siratóasszonyt fogadtak. A siratóasszonyok

eleget is tettek megbízatásuknak és résztvettek a halotti toron is. Másnap

a két siratóasszony is beteg lett s pár napon belül meghalt, — követve a másvilágra az általuk „hivatalból elsiratott” Fülecsinét. A járványos hasihagymáz nem állott meg a két siratóasszony halálánál, úgyhogy végül is 25 megbetegedés után a legerélyesebb orvosi intézkedéseket kellett megtenni, melynek során Balatonszentgyörgy 586 lakosát beoltották, a betegeket elkülönítették, úgyhogy ma már teljesen elszigetelték a járványt.

Gyilkosság, öngyilkosság

Egy miskolci molnár baltával agyonütötte asszonylátogatóját, majd felakasztotta magát

Kettős halállal végződő dráma történt Miskolcon. A Vörösmarthy utca 33. számú ház lakóinak feltűnt, hogy Tóth János 63 éves molnár, a ház egyik lakásának főberlője hétfő óta nem mutatkozik a házban. Kopogtattak lakásának ajtaján, de senki sem nyitott ajtót. Gyanusnak találták az ügyet hivatalosan felvittatták az ajtót s a szobában borzalmas látványra akadtak.

Tóth ruhaszárító kötélén a mestergereván függött, az ágyban pedig óriási vértócsában holtan feküdt Pecséri Béláné bejárónő.

A vizsgálat megállapította, hogy Tóth és a bejárónő hétfő este zárkóztak be a lakásba és nagyobb-mennyiségű bort fogyasztottak, majd az éjféle órákban Tóth az ágy alatt tartott faaprító baltával Pecséri Bélánét kétszer halántékon sújtotta olyan erővel, hogy az asszony nyomban kiszendvedt. Tóth ezután szegret vert a mestergerevába és a ruhaszárító kötélre felakasztotta magát.

Mint hogy a kettős halálesetre semmi közelebbi adat rendelkezésre nem áll, a dráma oka ismeretlen.

Edén beismerte, hogy nem jött létre minden pontban megegyezés Moszkvában

A Szovjet nem engedi meg, hogy beleszóljának olyan kérdésekbe, amelyeket saját belátása szerint akar megoldani

Londonból jelentik: Edén angol külügyminiszter az alsóház csütörtöki ülésén nyilatkozott a moszkvai értekezletről. Megállapította, hogy annak eredménye túlszárnyalta a résztvevők reményét. Az értekezlet kézzelfogható vívmányai elég szilárdnak látszanak. Mindenki tudta,

hogy a megbeszélés eredményétől nagymértékben függ az emberek millióinak jövője s ezért elhatározták, hogy minden tőlük telhető megtesznek a siker érdekében. Tudatában voltunk annak — mondotta — hogy egyetlen célkitűzés felé törekszünk: a lehető legközelebbi pil-

A városok kultúrfeladatai

Dr. Pálos Károly előadása az újvidéki Baross-szövetségben

A Baross Szövetség legközelebbi hétfői összejövetelén dr. Pálos Károly kultúratanácsnok „A városok kultúrfeladatai” címmel tart előadást. Az előadó a Baross Szövetségben már többször tartott előadást és a Baross tagok körében nagy népszerűségnek örvend. A Baross Szövetség reméli, hogy mostani előadása is nagy érdeklődést kelt és azon a Baross tagok teljes számban jelennek meg.

November 6-tól 14-ig

Nagy magyar premierfilm!

RAGASZKODOM A SZERELEMHEZ

Főszereplők: Ajtai Andor, Fényes Atiz, Hidvéghi Valéria, v. Benkő Gyula és Mihályi Ernő

Legnagyobb magyar és Ufa híradó

Előadások kezdete: mindennap 3, 5 és 7 órakor vasár- és ünnepnapokon d. e. 11 órakor MATINÉ

Szenzáció!

Szenzáció!

November 13-16-ig bezárólag
az ATTILA filmszínházban

Jegyekről kérjük elővételben gondoskodni!

A Finn szabadságharc monumentális filmje! Franciás rendezés, amerikai méretek, a legendás Finn nemzet hőskölteménye. Kémek ádáz harca. A bolsevista forradalom szörnyűségei közepette szódó romantikus szerelem! Finnország legendás felszabadulása! Finn harcosok küzdelme! Ez a

Hulló bilincsek

HULLÓ!

A miniszterelnök és a hercegprimás jelenlétében 58 ONCSA-házat avattak fel Kassán

Amery indiai miniszter az angol alsóházban kijelentette, hogy a kanadai kormány százezer métermázsza búzát ajánlott fel az indiai éhezők részére, de az ajándékot a brit kormány nem fogadhatta el, mert nem áll elegendő hajótér rendelkezésre, hogy a búzát Kanadából Indiába szállítsák.

Az angol alsóház ülésén Stanley gyarmatügyi államtitkár bejelentette, hogy a kormány az egész brit birodalom területén szigorú intézkedéseket tesz az ópium szivás megszüntetése érdekében. Az angol kormány ennek érdekében előbb azonban még megbeszéléseket folytat az érdekelt kormányokkal.

Az L. 69 és L. X. 14 brit rombolókat bevontatták a gibraltári kikötő dokkjába. A gibraltári kikötőben annyi megrongált hajó van már, hogy a kikötőparancsnokság utasítást adott a 2. számú dokk kibővítésére.

A Svenska Pressen című Finnországban megjelenő svéd nyelvű lap azt írja, hogy a cseh-lengyel szakítási óta London nem sokra becsüli Benest. Ezért kellett sokáig várni, amíg megengedték, hogy Benes Moszkvába utazzék. Benes washingtoni látogatása sem vezetett eredményre, mert nem tudott szempontjai iránt nagyobb érdeklődést kiváltani Amerikában.

A jaffai rádió jelentése szerint Besarat el Kuri libanoni köztársasági elnököt, feleségét és miniszterelnökét, valamint a kormány több tagját és számos libanoni politikust de Gaulle katonái letartóztattak. A miniszterelnök védekezett a letartóztatás ellen, amit szenegáli katonák hajtottak végre, mire ezek pusztással összeverték. Beiruthban a lakosság tüntetést a degaullisták ellen és több helyen összefűzésre is sor került. A beiruthi maranita pátriárka és a főmufti az angol csapatok főparancsnokánál tiltakoztak de Gaulle eljárása ellen.

A Manchester Guardian című angol lap jelentése szerint nem hivatalosan két millióra becsülik azoknak a hinduknak a számát, akik Bengáliában éhínség következtében meghaltak. Az öngyilkosságok száma is ijesztenő emelkedik Bengáliában, ezenkívül több területen kolera pusztít és a járványt nem tudják megfékezni.

Subas Chandra Bose egy négyülékesen mondott beszédében kijelentette, hogy India és Anglia között nem lehet kompromisszumot létrehozni. Angliát meg kell semmisíteni, mert csak így lehet Indiát felszabadítani.

A washingtoni nemzetközi bányászati osztály kimutatása szerint a gyémánt bányászat az elmúlt évben erősen csökkent, mert az 1940. évi 13,01 millió karáttal szemben 1942-ben csak 9,25 millió karát volt a termelés. Az egész tavalyi termelés értéke 27 millió dollárra becsülhető, míg a londoni gyémánt szindikátus 42 millió dollár értékű gyémántot hozott forgalomba, tehát 15 millió dollár értékű gyémántot a tartalékából kellett eladni.

Kassáról jelentik: Kállay Miklós miniszterelnök kassai tartózkodása alkalmával csütörtökön résztvett a kassai ONCSA-telep felavatásának ünnepségén is. A miniszterelnökkel együtt jelen volt a szép ünnepségen Magyarország biboros-hercegprimása, a kormány Kassán tartózkodó tagjai és sok más vezető személyiség. A Családvédelmi Alap telepét a város nyugati szélén egy kisebb domb tetején létesítették, ahonnan szép kilátás nyílik egész Kassára. 58 családi ház épült. Öt-

ven család már beköltözött, 307 gyermekkel. A nemzetvédelmi propagandaminisztérium minden lakóháznak ajándékul adta a Kormányzó Úr arcképét, a magyar nemzeti címert, a Családi Könyvtár kis kötete, Kassa városa pedig egy keresztet és a hősi halált halt Kormányzóhelyettes arcképét ajándékozta az új telepeseknek. Pohl Sándor polgármester avatóbeszédében Kassa szociális munkájáról szólt, amelyet az elmúlt öt év alatt végzett.

A katonai szolgálatra bevonult közszolgálati alkalmazottak illetményei

A belügyminiszter legújabb rendelete

A belügyminiszter a katonai szolgálatra bevonult közalkalmazottak illetményei tárgyában rendeletet adott ki.

Eszerint a honvédelmi kötelezettségüket teljesítő közalkalmazottak, akik a honvédségnél valóságos rangosztályba sorolt havidíjasok, vagy valóságos tiszthelyettesek sorába tartoznak, a bevonulás napját követő legközelebbi esedékességi időponttól kezdve a polgári állás után azt a különbözetet kapják, mely a polgári állás után járó fizetés és a nyugdíjba beszámítható egyéb javadalmazás együttes összege, valamint a honvédségnél a valóságos rendfokozat szerint járó havidíj és honvédségi pótdíj együttes összege között mutatkozik.

Ha az említett honvédségi illetmények összege nagyobb, mint a pol-

gári állás után járó és az összehasonlítás szempontjából figyelembeveendő illetmények együttes összege, a fizetést és nyugdíjba beszámítható egyéb javadalmazást a bevonulás napját követő legközelebbi esedékességi időponttól kezdve teljesen meg kell szüntetni.

Az egységes gyakorlat érdekében a belügyminiszter értesítette a közhatalóságokat, hogy azoknál az alkalmazottaknál, akik valamely hó első napján tartoznak katonai szolgálatra bevonulni, a bevonulás napját követő legközelebbi esedékességi időpontnak a bevonulást követő hó első napja és nem a bevonulás napja tekintendő, tehát az alkalmazottaknak arra a hónapra, melynek első napján vonult be katonai szolgálatra, még a teljes polgári javadalmazásra igénye van.

Huszároham pánccélosok ellen

(M. kir. 2. honv. haditudósító század, Szabó Sándor zászlós).

Mocsárvidék, október közepe.

A háború nyomai szanaszét hevernek az orosz földeken. Rongyosra tépett, füstös betonerdők a dombvonulatokon, lőrésükben gaz, bombáktól fölszántott harcokcsihullák cikk-cakkban, fenekükön az ősi esők földuzzadt vize, szétrobbantott hidak, összezúzott házak, felégetett faluk, repülőgéproncsok, autóvázak s különösen sok-sok harcokcsihulla. Úgy fekszenek ezek a pánccélos szörnyetegek, mint az ősvilági állatok megszenesedett hullái.

Az emberek ma már ügyet sem vetnek rájuk, hozzátartoznak a szürke mindennapok képeihez. Amikor ezek a robogó gépcsodák átdübbörögtek a sztalinköves orosz falukon, láttukra a szakállas muzsikok a kalapjukat is levették és összekulcsolták a kezüket, most rájuk sem néznek. Úgy hevernek ott, mintha már évtizedek óta itt roszdásodnának. A mocsár magához húzza őket, belapultak jó mélyre az iszapba, sokszor derékig elmerültek.

— Harckocsi temető.
Így nevezik őket.

Az ősz, mintha utolsókat rúgna. Persze, az „orosz vénasszonyok nyara” azért valamivel más, mint oda-haza. Az erdők közötti földúton csipősen húznak végig a keletről beszabadult szelek. A huszárjárőr föl sem vette a szélfüvást. Füttyültek rá, ahogy a huszár szokott. Köpenyük gallérját felgyűrtek és füttyürészték. De a szemük fürkészve kémlelte az erdőt.

Harmadnapja hajszolták a Nikitin-csoportot. Az orvlövészek a mocsárba szorultak, de a végtelen mocsárútvesztőkben, az iszapos talajú őserdőkben szinte reménytelen volt az üldözésük. De azért huszár a huszár, hogy csak úgy egykönnyen ne törődjék bele a sikertelenségbe.

— Azért is elkapjuk őket!

A nap már délutánba hajlott, a szél hevesebb lett és csipősebb, nyugatról felhők sodródtak. Az éjszaka a száznak erdőbe kell töltenie. A járőr talált is erre alkalmas helyet. Egy dombháton. Mire a nap lebukott az ég nyugati peremén,

már készen álltak a tarka sátrak, a lovak részére külön alkalmas hely volt, égtek a rögtönzött legénységi tűzhelyek, sőt sült burgonya kellemes illata áradt szét a nedvesszagu levegőben.

A jókedvű huszárjárőr pedig tovább ment.

Föl kellett derítenie, a környéket, nehogy a ködös éjszakában az orvlövészek rajtaüssenek a századon.

Egy szűk csapáson lekanyarodtak az erdőbe. A csapás a földúttal párhuzamosan haladt. Az útmentén kilőtt pánccélosok hevertek, közöttük több T-34-es. Az orosz harcokcsihárások. Még így, holtukban is féltelmetesek és lenyűgözőek. Oldalukon ott tátongtak a német pánccéltörőktől ütött sebhelyek. A huszárok továbbhaladtak. Néhány kilométerrel juthattak tovább, amikor

egyszerre tüzet kaptak.

Villámgyorsan levágódtak a nyeregből, tüzelő állást foglaltak el és vártak. Semhol semmi. Mögöttük a fák sötétedő rengetege, előttük alig száz méterre az út. És az úton egy tucajt kilőtt T-34-es. Semmi sem mozdult. De nem sokáig tartott a csend. A T-34-esek hirtelen megelevenedtek. Az óriás harcokcsikban megbujt orvlövészek elarulták magukat. A huszárjárőr golyószórósa tűz alá vette őket.

— Csak félóraig tudjuk tartani őket.

A hírvivő huszár már ott vágta-tott az úton, vissza a századhoz. Az orvlövészek érezték, hogy hurokba kerülnek, idejében le akarták küzdeni a kis huszárcsoportot. De a „jókedvű huszárjárőr” remekül tartotta magát. A bolsevisták hiába kísérleteztek, hogy kitörjenek a harcokcsikból. A huszárok jól irányított tüzüikkel a harcokcsik gyomrába ütték vissza őket.

Közben megérkezett a század. Mint a fürgeteg, úgy jöttek. Háromnap elkeseredett harci vágya lobogott bennük. Leszálltak és kuszva közelítették meg a bolsevistákat. Tizenöt harcokcsit fogtak közre. Géppuskák és golyószórók tüzevel füstölték a banditákat. De a vastag pánccélfalról csak úgy koppantak le a lövedékek.

Az este meg közeledett. Sietniük kellett. A huszárok rohamtávolságra közelítették meg a harcokcsikat. Kézigránátok zápora hullott a harcokcsik sebezhető részeire.

Ez már használt. Félóra múlva minden harcokcsi csendes volt.

A T-34-esek megint ottmaradtak egyedül, véresen, füstösen, némán. Másodszor is „kivégezték” őket.

Hol kapható Budapesten a Reggeli Újság?

Nyugati p. u. II. (II. o. folyosó)
Keleti p. u. II. (II. o. folyosó)
Keleti p. u. III. (perron)
Teréz-körút 15.
Múzeum-körút 1.
Hungária-szálló
Szt. Gellért-tér BSzKRT várócs.
Erzsébet-körút 39.
Rákóczi-út 21.
Erzsébet-körút 1.
József-körút 30.
Kelenföld p. u.

116 milliót fordított három év alatt az állam úthálózatunk kiépítésére

45.000 km. út a megnövekedett Magyarországon

A Magyar Statisztikai Évkönyv új kötete közli, hogy a megnövekedett Magyarország közötti hálózata csak néhány kilométerrel maradt el az 5000 kilométer mögött. A trianoni területé 36.755 km-t tett ki, a növekedés tehát mindössze 7200 km.

A volt trianoni területen minden négyzetkilométernyi területre 253 méternyi közút esik, azokon a területeken ellenben, amelyek az utakat két évtizeden keresztül idegen hatalmak gondozták, az átlag mindössze 110 métert tesz ki.

A kavicsot és burkolt utak hossza 1937-ben 24.000 kilométer volt, 1941 végén pedig 41.257 km. Az utak legnagyobb része, 36.557 km közönséges kavicsolt és általános terítéssel áthengerelt vizes makadám volt. Ennél az ötnemnél a fejlődés egy árnyalattal meghaladja az átlagot. Az 1941. évi állapotok szerint utainknak mintegy 83 százaléka ilyen vizes makadámút volt, ami fehért.

A modern autóközlekedés igényeinek nem felel meg. Minden százkilométernyi út közül

csak körülbelül 12 km-nyi út volt ennél jobb minőségű.

Ezek között ismét a legnagyobb része a kövel burkolt utak 1500 km-t meghaladó hossza, amiből 1941 végén is csak 45%-kal volt több. Aránylag legjobban fejlődött azóta a betonutaink hálózata, ami 1941 végén már 927 km-t ért el és körülbelül két és félszerese volt az 1937. évi betonutaink hosszának. Csak nagyon kevéssel fejlődött az új rendszerű makadám és téglaburkolattal épített utaknak a hossza.

Utaink hálózatának javítása sok és következetes munkának az eredménye volt. Egyébként 1941-ben a Magyar Statisztikai Évkönyv adatai szerint csak az állami utak jókarban tartására 26 millió pengőt fordítottak — ebben az évben új állami út alig épült —, 332.000 köbméternyi anyagot használtak fel erre a célra, ami felével haladta meg az előző évi felhasználást. Az utolsó három év alatt az államháztartás az utakra 116 millió pengőt fordított.

Borzalmas családirtás Budapesten négy halottal

Egy részeg segédházfelügyelő gázzal kiirtotta családját

Megdöbentő családi dráma történt Budapesten a Rákóczi-út 4. sz. alatt lévő hatalmas bérpalotában a segédházfelügyelő VII. emeleten lévő lakásában: reggel 8 óra tájban gázzal megmérgezte, holtan találták Hegedűs Lajos 42 éves segédházfelügyelőt, feleségét, 13 éves Aranka és 11 éves Rózsa nevű kislányát.

A bérház házfelügyelője a reggeli órákban mindenütt kereste a segédházfelügyelőt, de sikertelenül. Azt gondolta, hogy a különben részeges Hegedűs valószínűleg megint kocsmába ment, éppen ezért felment a lifttel a bérház VII. emeletére, hogy megkérdezze Hegedűs feleségétől, miért nem sepepte le férje a járdát. Megnyomta a csengőt, de senki sem nyitott ajtót. Míg az ajtó előtt várakozott, észrevette, hogy a lakásból erős gázzzag szivárog ki a folyosóra. Rosszat sejtve, azonnal rendőrt ért ment. A rendőr betört a lakás ajtaját, majd egy gázalarc segítségével bemélt a lakásba. Megdöbentő kép tárult szeme elé.

A szoba egyik vaságyán ott feküdt a 11 éves Rózsa kislány holtan, az ágy mellett pedig édesanyja és Aranka nővére feküdtek. Valamennyien halottak voltak.

A konyha padlóján találták Hegedűs Lajost, már benne sem volt élet.

A rendőr a családi drámáról azonnal értesítette a főkapitányság büntügyi osztályát. A bizottság megállapította, hogy Hegedűs Lajos este 9 óra tájban tért haza ittas állapotban lakására. Amikor felesége szemrehányást tett neki, az iszákos férj veszekedni kezdett. A veszekedés után Hegedűs lement a pincébe, elzárta a központi fűtés kazánját, majd visszatért családjához. Hogy azután mi történt, a rendőri nyomozás csak feltevésekből állapíthatta meg. Annyi bizonyos, hogy hármaz-

gyilkosság és öngyilkosság történt. A külső jelek szerint

Hegedűs megvárta, amíg felesége és két leánygyermek elaludtak, majd kinyitotta a konyha és a hálószoba ajtaját, a konyhában pedig valamennyi gázcsoport megnyitotta.

Valószínű, hogy az asszony felébredt az erős gázzsagra álmából, de márcsak annyi ideje volt, hogy a szomszéd ágyig vánszorogjon. A gyilkos férj, amikor meggyőződött róla, hogy felesége és gyermekei már meghaltak, kiment a konyhába, magára zárta az ajtót, hogy a gáz övele is végezzen.

Egylőre még nem sikerült tisztázni minden kérdést, a vizsgálat még folyik.

Szombati üzletzárás Újvidéken. Az Újvidéki Kereskedők Egyesülete közli tagjaival és a fogyasztó közönséggel, hogy vitéz dr. Nagy Miklós polgármester engedélye alapján a rádió- és villamosági kereskedők szombati napokon reggel fényelőre óráig egyfolytában kettő óráig nyitva, délután pedig zárva tartják üzleteiket.

HÍREK

ÜGYELETES SZOLGALAT ÚJVIDÉKEN A VÁROSI ORVOSI KÖZPONTI RENDELŐBEN

1943 nov. 6-tól nov. 13-ig. Ügyeletes orvos: dr. Klucka György, Petőfi Sándor-utca 18. szám, telefon 20-36. Ügyeletes gyógyszerész: Alargits Szvetozár, Deák Ferenc-tér 5 szám, telefon 25-81 és Ilin Dusan, Erzsébet-tér 4. szám, telefon 24-45. Mentők és tűzoltók: Andrássy-út 12. sz. Telefon: 33-22.

Ministeri biztosok kirendelése. A földművelésügyi miniszter a Kerényosonoplyai nagyvölgyi lecsapoló társulat és a Goluba-bara lecsapoló társulat ügyeinek igazgatására dr. Kührner Béla városi tanácsnok zombori lakost, a Szatapári és környékbeli belvizeket lecsapoló társulat és az Ószivácsi lecsapoló társulat ügyeinek igazgatására dr. Janovics János vármegyei II. főjegyző zombori lakost rendelte ki.

A Városi Jódos Gyógyfürdő értesíti a t. fürdőző közönséget, hogy november hó 15-től kezdve a fürdő hétfőn is nyitva van és pedig hétfőn d. e. férfi és d. u. nő látogatók részére. Továbbá pénztári órák: hétköznapokon reggel 8 órától d. u. 3-ig, vasárnap reggel 7 órától 11 óráig, szombaton reggel 8 órától d. u. 4 óráig. — Hölgylátogatóink szíves figyelmét felhívjuk, hogy fürdőruhát avagy inget okvetlen magukkal hozni szíveskedjenek.

Szótár 23 nyelven. Németországban hamarosan új szótár jelenik meg „Európa 23 nyelven” címmel, amely 1000 szót ismertető képekkel illusztrálva. Ez a könyv 23 nyelvű szótár sűrített kiadása ilymódon lehetővé teszi olyan egyének számára, akik gyakran fordulnak meg különféle európai országokban, hogy nagyobb nyelvismeret nélkül, könnyen és zavartalanul megértessék magukat. A szöveget 800 különböző színes kép illusztrálja. Az 1000 szó a megfelelő képszó szerint csoportokra van osztva.

Bejelentés ellenőrzés Újvidéken. Az újvidéki rendőrkapitányság detektív testülete az őrszemélyzet tagjaival, csütörtök este hét órától kezdve bejelentés ellenőrzési rajzát tartott a Bogdán-utca 1-37 számú házakban. Mindenhol megvizsgálták, hogy a lakásbejelentési könyv rendben van-e és a lakókat mind bejelentették-e. A rajza során előállítás nem történt, mindössze egy ház tulajdonosa ellen indult eljárás, mert nem vezette a lakók nyilvántartási könyvét.

Dr. Varga Rudolf gyermekszakorvos katonai szolgálatról visszatért, újból rendel Újvidék, Templom-u. 1.

Százévesnél idősebb ember mindössze 2500 él a földön. A svéd statisztikai hivatal érdekes kimutatást állított össze azokról az emberekről, akik már megérték századik születésnapjukat. A kimutatás szerint az egész földön együttvéve 2500-ra tehető ezeknek az embereknek száma. Ha a lakossághoz való arányt is figyelembe vesszük, akkor első helyen Bulgária áll, ahol 228 százéves és ennél idősebb ember esik egymillió lakosra. A második helyet egyenlő arányban Brazília és Columbia foglalja el. Utána következik Svédország, majd Dánia. A középeurópai országok zömében minden millió lakosra körülbelül két százéves ember esik, míg a föld többi országában az arányuk még ennél is csekélyebb.

AZ E HETI HUSFEJADAG 20 DEKA ÚJVIDÉKEN
Az újvidéki Közellátási Hivatal közleményei

Az újvidéki városi Közellátási Hivatal közli, hogy a heti húsfejadag Újvidéken 20 dkg.

A vendéglősök e héten a húsiparosoktól semminemű húst nem vehetnek át.

A vendéglősök és az étkezdék a 15 dkg-ás húsfejadagjukat a Kamendin R. T. Pirosi uti telepén vehetik át.

A KÖTELEZŐ OLAJOSMAG ÉS IPARI NÖVÉNYEKET TERMELŐ GAZDÁLKODÓK FIGYELMEBE

A Közellátási Hivatal felhívja a mezőgazdák figyelmét, hogy a m. kir. Földművelésügyi Miniszter Ur 294.200/1943. sz. rendelete értelmében mindazon mezőgazdák, akik 1944. április 15-ig földmagot szolgáltatnak be, minden 100 kg. beszállított földmag után a kötelező olajos növényeknél a ricinus kivételével 400 □-lel kisebb területen természetesen olajos vagy ipari növényeket, továbbá minden 10 kg. beszállított földmag után a gazda egy kg. szappant vásárolhat a kijelölt kereskedőnél hatósági áron.

A beszállított földmag egyébként a pont-arányba is be lesz számítva, még pedig 100 kg. beszállított földmag után 220 ponttal.

Ha az arcszíne fakó, szürkésárga és tekintete bágyadt, ha hangulatanyomott és nehéz álmok gyötrik, mert mákacs székszorulás, a bél túlságos rohadási folyamatai, epepangás és gyomorhégés kinoxakk, olyankor tanácsos néhány napon át rendszeres felkeléskor egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Kérdezze meg orvosát!

Kifosztották a kamenical kissziget egy lakóját. Mukász Iván, aki a téli kikötőben lévő kisszigeten lakik, feljelentést tett a rendőrségen, hogy november 11-én este hét órakor hazajött lakásába, amelyet távolléte alatt ismeretlen tettesek kifosztottak. A betörők vagy betörő kifosztotta az ajtót és a lakásból egy hosszú fekete télikabátot, egy kék esőköpenyt és más ruhásműt vitt magával, összesen 300 pengő értékben.

Hirdetmény. — Rendőrsorozás. A m. kir. rendőrség vidéki főkapitánysága az őrszemélyzet pótlása céljából november hó 16-án, Pécsen, 18-án Szombathelyen, 23-án Szegeden, 25-én Debrecenben, 27-én Kassaán, december 2-án Kolozsvárott és december 4-én Budapesten sorozást tart a felsorolt rendőrkapitányságokon. Sorozáson megjelenhetnek azok a 21. életévüket betöltött 26 évnél nem idősebb, nőtlen, tökéletesen erős testalkatú legalább 170 cm. magas katonai kiképzésben részesült büntetlen előéletű magyar állampolgárok, akik pályázati kérelmet ugyan nem nyújtottak be, de jövőjükről a m. kir. rendőrség kötelekében kívánnak gondoskodni és a rendőri pályát élethivatásnak választják. A jelentkezők születési anyakönyvi kivonatát, illetőségi bizonyítványt, legutolsó iskolai bizonyítványt, nőtleniséget igazoló helyhatósági, valamint a katonai igazolványi lapját és az erkölcsi bizonyítványukat okvetlenül vigyék magukkal. A jelentkezők a közölt napon reggel 8 órakor a fent felsorolt rendőrkapitányságokon a sorozóbizottság előtt jelenjenek meg.

A vonatok indulása és érkezése Ujvidékről

Indul Budapestre: 4.20 (Szabadkái személy, onnan gyors), 13.30, 15.25 (Árpád sínautóbusz), 20.22. Szegedre: 5.05, 17.47.

Óbecsére: 5.05, 13.50, 17.47. Zomborba: 2.55, 9.55, 17.52.

Ujpalánkára: 2.55 (átszállással), 9.55 (átszállással), 13.25 (közvetlen vonat Gombosig), 17.52 (átszállással).

Titelre: 6.12, 12.12, 20.11.

Érkezik Budapestre: 7.00, 10.55 (Árpád sínautóbusz), 17.40, 22.55 (gyors).

Szegedről: 9.35, 20.05.

Óbecséről: 7.25, 9.35, 20.05.

Zomborból: 7.40, 13.10, 20.02.

Palánkáról: 7.40 (átszállással), 9.18 (közvetlen vonat Gombosról), 13.10 (átszállással), 20.02 (átszállással).

Titelről: 6.01, 11.38, 17.14.

— A tüdővésztes foka. Urbain professzor a francia orvosi akadémián érdekes előadást tartott a párisi állatkerti lakóinak tuberkulotikus megbetegedéseiről. Megállapította, hogy ez a betegség igen gyakori a fogságban tartott vadállatok körében. Eddig mintegy 50 tuberkulotikus esetet figyeltek meg a párisi állatkertben. A megbetegedések legtöbbször a majmok között tapasztalhatók. Nemrégiben azonban egy foka is elpusztult tüdővészben, ami a legkritikább jelenségek egyike. A boncolás megállapította, hogy emberi eredetű tüdőbaciilusokat találtak az állatban, úgyhogy valamilyen módon ember fertőzte meg a fokat.

— Meghalt Bura László a cimbalomkirály. A legkiválóbb magyar cimbalomjátékosok egyike, Bura László szegényzenész, aki öccsének, Bura Sándornak a zenekarában játszott, hosszas szenvedés után most meghalt. Pénteken délután temették el a kerepesi úti temetőben.

— Obecsei hírek. A Magyar Posta-átvitel Országos Egyesületének helyi csoportja most tartotta alakuló ülését Kónya Balázs országos elnök vezetésével. Az alapszabályok ismertetése után kimondották a helyi csoport megalakulását. Előnök: Varga Sándor, pénztáros: Fehér Péter, ellenőr: Károlyi András. A közgyűlésen részt vett Adam József postafelügyelő, hivatalvezető, aki rövid beszédet intézett a vezetői négyhez s Isten áldását kérte az új egyesület munkájára. — Felhívják a kereskedőket, illetve mindazon üzlet-tulajdonosokat, akiknek üzlete előtt kerékpárállvány van, hogy a szűrküvel beállítsák az állványokat távolítsák el a járdáról illetve az úttestről. A rendelet ellen vétők kerékpárállványát a rendőrség elközbozza és a tulajdonosokat szigorúan megbüntetik. — Az előjáróság közli a csónak-tulajdonosokkal, hogy csónak igazolványukat a rendőrségen állítsák ki a hivatalos órák alatt. — Az előjáróság felhívja mindazon gazdákat, akik a folyó évből ipari növényt (napraforgót, ricinust, szójababot, kendert és lenkórót) termeltek és a vármegyei gazdasági felügyelőtől ellenőrző lapot kaptak, hogy a lapot a termés átadását követő 15 nap alatt, de legkésőbb 1944. évi január 31-ig postán küldjék be a gazdasági felügyelőnek, vagy pedig adják át a községhez 10. számú irodájában. — A m. kir. honvéd határőrség 3. átirata értelmében felhívják a kettős birtokos és határszéli útigazolványos polgárokat, hogy az igazolványok jövő évre való kiállítására céljából a szükséges kataszteri birtokleveleket, teleknyomokat, az illetékes hatóságoknál már most szerezzék be, mert 1944 február elseje után igazolványokat már nem lehet igényelni.

ÜZEN A MULT November 13.

MA 850 ÉVE, 1093-ban meghalt askótok Szent Margitja. 1070-ben III. Malcolm skót királynak lett a feleség és Skócia királynéjává koronáztatta. Gyermekai közül különösen Dávid lett nevezetes, kit utóbb anyjával együtt a szentek közé illett az egyház, a skótok pedig őt hazájuk védőszentjének tekintették. Margit sürgetésére Malcolm király öt egyházi zsinatot tartott, s az egyikén maga a királyné is felszólalt. IV. Ince pápa 1251-ben a szentek közé iktatta.

MA 325 ÉVE, 1618. november 13-án kezdetét vette a híres dortrechtli nemzeti zsinat és mivel arra meghívták a külföldi református egyházakat is Angliából, Skóciából, Svájból, Francia- és Németországból, a zsinat egyetemes református jellegűvé vált és az általa hozott 83 kánon a református ortodoxia egyik hitvallásának tekintendő. E zsinat fél évig tartott.

MA 75 ÉVE, 1868 november 13-án meghalt Rossini Joakim, a világhírű olasz zeneszerző. Husz éves volt, mikor több operai kísérlet után Tancredija Velencében előadásra került. Ezt követte az „Olasz nő Algériában” c. műve. Döntő sikert aratott az 1816-ban színe került Sevillai borbélyával, amely nemcsak nagyszabású alkotása, hanem valamennyi olasz buffa-opera koronája. Ugyanez évben írta Otellót, Hamupipókéit és 1817-ben a Tolvaj szarkát. A lanya fogadtatás, amelyben a közönség Semiramist részesítette, arra bírta, hogy Londonba menjen, hol hangversenyeket és zenei-rajongókat adott és ezzel 100.000 font sterlinget szerzett. Innen Párisba utazott és a Theatre Italien igazgatását vette át, majd főzeneintendáns és főzenefelügyelő lett, mely állása semmi teendővel, 20.000 frank jövedelemmel járt. A júliusi forradalom alatt elvesztette állását, de azért 6000 frank nyugdíjat folyósítottak neki. 1829-ben írta meg Tellvilmosát. 1829-től egész haláláig (38 év) csak a híres Stabat Materét és néhány kantátét írt. 1836-ban visszatért Olaszországba, de itt is csak betegeskedett. Az 1848-as forradalom alatt előbb Firenzébe, majd Párisba menekült. 1868-ban hamvait Firenzébe hozták.

MA 25 ÉVE, 1918. november 13-án a zavarokat a király még azzal tetőzte, hogy kiadta a manifesztumát, melyben az államügyek vezetéséről lemondott és Magyarország bármilyen jövőbeni államformáját hajlandó volt elismerni. Ilyen körülmények között kiáltották ki az országban az első népköztársaságot. — Ma 25 éve, hogy egy eszék század és egy géppuska század betört a jabolnai szorosnál és a Kiscuca völgyében Csacára vonult be, utána megszállta Zsolnát és Rutkát. — Ma 25 éve, hogy a szerbek Morava hadosztálya megszállta Obecset, Zombort, Szabadkát, Baját, a Drina hadosztály pedig Dárdát és Villányt. A szerbek Duna hadosztálya a Bánságon át visszavonuló német csapatokat csak óvatossággal követte és ezen a napon Nagybeckereket érte el. — O — S

— Temerinai hírek. A közzétartási hivatal felhívja a lakosságot, hogy lehetőség szerint kössön le sertéseket a község közzétartási céljára, mert ellen esetben nem lehetséges a lakosság szűrésének elvégzése. A termelők, akik a közzétartási hivatalnál ez év szeptemberében korpát igényeltek, jelentkezzenek a korpa átvételére a jövő hétfőtől kezdve az Union malomban. — November 21-én Temerinben Országos állat és kivakodó vásár lesz, szabályszerűen kiállított illetve irányított marhalevelekkel vésszentes helyről mindenfajta jószág felhajtható. A község előjárósága felhívja a jószág-tulajdonosokat, hogy a járlevéleket még lehetőleg a hét folyamán vagy a jövő hét elején készítsék el, hogy a vásár előtti napokon a szokásos torlódás elkerülhető legyen. Egyben értesítik a lakosságot, hogy a vár előtti napon azaz szombat marhalevelezés nem lesz. Akik lovaik járlevéleket beadták a községhez az okmány átvétele végett jelentkezzenek hétfőn és kedden a községhez. F. hó 23-án és 24-én a honvédség lova és fogatjarmű szemléletre osztályozást tart. Minden lótulajdonos köteles az ez évben három éves kort betöltő és ennél idősebb lovakat a legjobb kocsijába befogva elővezetni és pedig 23-án a faluban a községi és Gazdakör telepén valamint a Hadiköföldjén lakók, 24-én pedig a tanyáik. Akinek több kocsija van köteles minden pár lóra egy kocsit hozni. — Az előjáróság értesíti a lakosságot, hogy a tej és tejtermékek átvételére Temerin nagyközségben egyedül a temerini Gazdakör által megbízott Giricz Mihály tejgyűjtő jogosult. Aki tehát másnak ad el tejet vagy tejterméket, annak árúja nem számítódik a beszállítási kötelezetté.

— Elloptak egy pár gyermekcipőt. Sztojkov Bogdáné, aki a Veress tábornok utca 3. számú házában lakik, jelentette a rendőrségnek, hogy lakása előszobájából elloptak egy ujonnan felelt és talpalt 31-es számú magasszárú gyermekcipőt.

— Téglával fűtötte az ágyát — széné égett. Kone Margit 67 éves miskolci lakos hosszabb idő óta betegeskedett influenzában. Tegnap este téglát melegített a tűzhelyen, majd az ágyba, a lába alá tette. A téglától tüzet fogott a takaró, lángra lobbant az ágyon és az idős nő teljesen elégett.

— Ujvidéki adományok a katolikus Diakotthonok részére. A Kat. Diakotthon gyűjtési akció most van Ujvidéken kibontakozóban és a befutott adományokból néhányat közlünk: Templomi gyűjtés a Beltéri plébánia templomban P. 880.— Tomán Sándor gyűjtőívén: Uránia nyomda P. 100.—, Reggeli Újság P. 100.—, Kat. Leányifjúság gyűjtése P. 122.—, Hoschek Ignác gyűjtése P. 206.—, Pollák István gyűjtése P. 332.—, Bodzsoni István gyűjtése P. 80.— Ezenkívül befizetett Knézy Péter P. 100, Darányi telepi gyűjtés Bauer Kornél vezetésével P. 1049.06. Megállapítható hogy ép azok maradtak el eddig a gyűjtés terén, akik hasonló célokra rendszerint nagyobb összegeket szoktak adni, ezért kéri az egyházközség, hogy adományaikkal ne várják a gyűjtőket, hanem juttassák el vagy az egyházközségi irodába, vagy Knézy Péter gépkereskedőnek, vagy Bauer Kornél főtanácsosnak, vagy a Reggeli Újság szerkesztőségében Tomán Sándor szerkesztőnek. Egyben értesítjük a községet, hogy a felsősiskolák diákjai szintén gyűjtsenek, akikkel szemben legyenek bizalommal, mert a Kat. Hitközség bélyegzőjével ellátott gyűjtőívvel jelentkeznek az adakozóknál. A Bankok és Gyárvállalatok adományait leadhathatják Ábrahám János könyvkereskedőnél, vagy Blazsek Ferencnél a Kereskedők Egyesületében. Az országos gyűjtési akción Ujvidék nem maradhat el ezért ismételtten felhívjuk a kat. társadalmat, hogy adományait haladéktalanul juttassák el a fentnevezettekhez.

Kettősbirtokosok figyelmébe!

A HONVÉD HATÁRŐRIZET PARANCSNOKSÁG KÖZLEMÉNYE

A közzétartási Miniszter Úr a határkerületben lakó kettősbirtokosoknak természetbeni beszállítás alóli mentesítését az alábbiak szerint szabályozta:

1. Az idegen határkerületben lakó kettősbirtokosokat és bérleket, valamint a haszonrészeseket és felelművelőket 1943/44. gazdasági évre mentesíti a beszállítási kötelezettség alól Termények, termékek és állatok kivételével a vonatkozó egyezmények keretein belül továbbra is megvannak engedve. A haszonbérlekek és felelművelők azonban csak a munkáltatási szerződés alapján reájuk eső részt szállíthatják át a határon természetesen csak abban az esetben, ha birtokos vagy községgel igazolvánnyal rendelkeznek. Az önkéntes beszállítók a községi előjáróságok által kiállított beszállítási lapon igazolt termények, termékek és állatok után pénzből jutalmazásban részesülnek.

2. A magyar határkerületben lakó kettősbirtokosok beszállítási kötelezettsége aként lett szabályozva, hogy az idegen állam területén fekvő birtokok után beszállítási kötelezettséget nem kell teljesíteniük, a magyar területen fekvő ingatlanok terményei azonban beszállítási kötelezettség alá esnek. Vétőmagot és állatokat a vonatkozó egyezmények korlátai között csak akkor szállíthatnak át az idegen állam területén fekvő ingatlanokra, ha a kettősbirtokos igazolja, hogy beszállítási kötelezettségének eleget tett.

Az igazolások beszerzését haladéktalanul végre kell hajtani, nehogy a sok jelentkező miatt egyesek késedelme következtében a forgalomban fennakadás álljon be.

Határőrizeti parancsnokság

— Eltemették id. Lenkey Imrét. Péntek délután kísérték utolsó útjára id. Lenkey Imre újvidéki temetkezési vállalkozót, a város iparos társadalmának kiváló egyéniségét, a magyar ügyek áldozatos szívű támogatóját. A gyászhasznál Horváth Lajos református lelkész meghatott szavakkal méltatta az elhunyt érdemeit, majd a Daloskör énekelt gyászalt. Ezután megindult a hatalmas gyászmenet élén a tűzharcos diszszázaddal. Megjelentek zászlók alatt azok az egyesületek, amelyeknek az elhunyt vezető tagja volt. A sirmál a Daloskör újból gyászalt adott elő, majd a város magyar társadalmá örökre elbúcsúzott fáradhatatlan, odaadó lelkes tagjától.

— A megvadult bika megölte a pásztort. Szatmárról jelentik: Halálos végű szerencsétlenség történt Akli határában a községi legelőn. Tóth Miklós 40 éves községi tehénpásztor vissza akarta terelni a cs. r. d. tól a bikát a bika rátámadt, felöntötte, majd megtaposta. Tóth kiáltására elősietők megfékeztek a bikát és az eszméletlen állapotban lévő Tóthot szekérré tették, majd hazaszállították, ahol rövid szenvedés után meghalt.

— Agyonnyomta a kút betongyűrűje. Pestszentlőrincen, a Szatmárméti u. 5. számú ház udvarán borzalmas szerencsétlenség történt. Dejn Ferenc öt éves kisgyermek a kút körül játszadozott és megmozdította az egyik betongyűrűt, amely szörnyű súlyával rázuhant. A szerencsétlen kisgyermek holtan emelték ki a betongyűrű alól.

KÖZGAZDASÁG

Bácskai pamut!

Nagy sikerrel folyik Bácska futóhomokjain az igénytelen, de iparilag fontos pamutkóró telepítése

— 155 karátos gyémántot találtak. Brazília határvidékén hat hónappal ezelőtt egy 155 karátos gyémántot találtak. Ez a legnagyobb gyémánt, amelyet valaha bányásztak. A tojásalakú kő rendkívül tiszta. A gyémántnak Bolívar délamerikai nemzeti hős tiszteletére a Liberador (felszabadító) nevet adták. A gyémántot most bocsátották áruba a newyorki piacra. A Harry Wintson társaság vásárolta meg 200.000 dollárért.

— Kisiklatták a vonat a megvadult állatok. Somlyógyógytervek és Sarmaság vasúti állomás között átjárón akart áthajtani Lázár Miklós. A fiatal jószágok megijedtek a vonattól s a sínekre rohantak a megrakott szekérrel. A fiatal Lázár már nem bírta őket visszatartani, ő maga is csak az utolsó pillanatban ugrott le a vonat elől. A két tinót elütötte a mozdony s mintegy két-háromszáz méteren maga előtt tova lesiklott a vágányról. A pályatestet két óra leforgása alatt rendbehozták. Emberéletben nem esett kár.

— Ritka vadmadarakat lőttek a Hortobágyon. Régen volt ilyen nagy vadsezon a Hortobágyon, mint ebben az évben. Nagy vadliba csapatok húznak minden nap a Hortobágy felett s ezek között több, különleges vadmadarat is fel lehet fedezni. Tegnap három értékes és ritka vadmadarakat lőttek a Hortobágyon vadászó vendégek. Sikertült egy vörösnakú ludat, egy vörös ludat és egy sarkvidéki búvártilót.

— Két mázsa vágott baromfit akartak kicsempézni Csantavérről. A bacsózszeffalvi éjjeli őrk őrszolgálat közben arra figyeltek fel, hogy egy megterhelte kocsi halad az állomás felé. Megállították a kocsit és kiderült, hogy Fürst Erzsébet csantavéri leány értékes holmival megterhelten igyekszik az állomás felé. 26 hizott libát, 7 hizott kacsát emeltek le a kocsiról, a levágott baromfit hét hatalmas kofferbe csomagolva szállította az éjszakai csempész a faluból. A baromfit Budapestre akarta szállítani. A lefoglalt baromfit a község előljárósága az ellátatlanok között mérette ki. A csendőrség az ügyben folytatja a nyomozását.

Meggyilkolták az albán nemzetgyűlés elnökét. Lisszabonból jelentik: Az angol hírszolgálat közli: A tiranai rádió jelentése szerint Korturi elnököt, az albán nemzetgyűlés elnökét meggyilkolták, amikor gépkocsin elhagyta a parlament épületét.

— Egy szövetkezeti asszonycsoport dolgozik Magyarországon. Budapestről jelentik: A Magyar Szövetkezeti Liga női tagozatának ünnepi ülésén a női tagozat vezetője H. dr. Leisen Erzsébet beszámolójában jelentette hogy ma már az országban ezer szövetkezeti asszonycsoport él és másfélmillió asszony dolgozik azokban.

Ujvidéki

Baross

Hírek

Felhívjuk a fűszerkereskedő szakosztály tagjainak figyelmét, hogy káposzta igénylésüket legkésőbb február 13-án déli 12 óráig adják be, mert a későbbi igényléseket nem fogadjhatjuk el.

Több ízben beszámoltunk az u. n. pamutkóró (asclepias syriaca) magyarországi természetési kísérleteiről és az eddig elért eredményekről, aminek elsősorban a textilipar nyersanyagellátása szempontjából lesz nagy jelentősége. A kísérleti telepeket a napokban bizottság járta be, amelynek tagjai voltak Obermayer Ernő m. kir. kísérletügyi főigazgató, Vendró Gyula rendőrfőtanácsos és Szabó D. Béla igazgató, akinek a nevéhez az asclepias-termelés meghonosítása elsősorban fűződik. A bizottság megállapította, hogy a pamutkóró szabad területen erőteljesebb körben hajított, mint erdőben, félényekben; az utóbbi helyen viszont a növény magasabbra nőtt, a rostja sokkal finomabb, vékonyabb és selymesebb, mint a teljesen szabad területen termesztett kóróé. Most már olyan mennyiségű mag áll rendelkezésre, hogy

a sokoldolúan hasznosítható, igénytelen évelő növény telepítését újabb területeken is megkezdhetik.

Erdekes, hogy az újabb tervek szerint az alföldi homokterületek erdősítését pamutkóró természetesen akarják összekapcsolni. E ritkás helyeken nagyszerűen termő és fejlődő növény az erdősítés költségeit hamarabb visszatértené, mint ha az erdő kitermeléséig; azaz 20—25 évig kellene várni. A termelésbe és telepítésbe ezeken az egyébként sivatag területeken be akarják vonni a kisgazdákat, akiknek

a pamutkóró már a 4—5-ik évtől kezdve állandó évi jövedelmet nyújtana.

A bizottság kidolgozta az 1943/44. évi további termelési és telepítési programot is. Jövőre előreláthatóan már közel 600 kat. hold területen termelik a bácskai pamutkórót, amelyből nemcsak kitűnő kotonin nyerhető, hanem egész sor más ipari nyersanyag is.

A községi és körjegyzői magánmunkálathoz szedhető díjak

A községi és körjegyzői magánmunkálathoz szedhető díjak összegét a vármegyei közönség jogkörében szabályrendeletileg állapítja meg. A belügyminiszter október 31-én kiadott 54.206 számú rendeletében ujonnan szabályozta, hogy a jegyzői magánmunkálathoz országsszerte legfeljebb milyen mértékű díjakat szabad szabályrendeletileg megállapítani és a felektől beszélni. A rendelet értelmében magánmunkálathoz szolgáló községi bizonyítványért 2 pengő díj, munka és cselédkönyv elnyeréséhez szükséges községi bizonyítványért pedig legfeljebb 1.30 pengő szedhető. Az előjárósági becsú és értékbizonyítványok díjának legmagasabb mértéke 100 pengő értékig 1.20 pengő, 500 P értékig 2 pengő, 1000 pengő értékig 4 pengő, 1000—2000 pengő értékig 6 pengő, 2001—6000 pengő értékig 8 pengő, 6001—10.000 pengő értékig 10 pengő, s azon felül a díj minden további 2000 pengő után legfeljebb 1.60 pengővel emelkedhet, de 120 pengőnél több nem lehet. Adóbizonyítványokért 3 pengő, aláírások hitelesítéséért 1.30 pengő, váltóaláírások hitelesítéséért 1 pengő, kat. birtokvevő lemosolásiért tíz parcelláig bezárólag 4 pengő, azonfelül ivenként 4 pengő, katasteri birtokvevő kivonatáért tíz parcelláig 3 pengő, azonfelül ivenként 3 pengő díj szedhető. Az I. számú nyilvántartási jegyzék másolatának a vizitársulatok részére való kiadásáért tételenként 7 fillér, összesen legfeljebb 7 pengő díjat lehet számítani.

Kimondja a rendelet, hogy az adóbevallási ívek helyes kiállítására nézve kért szóbeli útbaigazítást minden községbeli adózónak díjtalanul meg kell adni.

Az írásbeli segédkezésért a fél már díjat tartozik fizetni, mégpedig kereseti adóbevallási ív, valamint a jövedelem és vagyon adóbevallási ív kitöltéséért abban az esetben, ha az adólap meghaladja a 2400 pengőt a házadóbevallási ív kitöltéséért pedig abban az esetben, ha a házadólap meghaladja az 500 pengőt. Minden más esetben az írásbeli segédkezés is díjmentes.

— Szabályozza továbbá a belügyminiszter rendelete a különféle vármegyei szabályrendeletekben egyes magánmunkálathoz szedhető díjat szabályrendeletileg megállapítható legmagasabb mértékét is. Így a munkaszervezők elkészítéséért az ügylet tárgyának értéke szerint 2.40 pengőtől 18 P-ig számítható. Adószelvények, biztosítási okiratok és különféle egyoldalú nyilatkozatok írásba foglalásáért az ügylet tárgyának értéke szerint legfeljebb 2—120 pengő számítható. Telekkönyvi törlési engedélyért, bekebelezési engedélyért ezeknek a díjaknak a fele felszámítható. Vázrajz készítésért birtok részletenként 4.80 pengő a legmagasabb díj, épület vázlatokért pedig lakrészenként 2 pengő. Különböző kérvények díja 6 pengő, dohánytermelési kérvények díja a termőföld minden kat. félholdja után 1 pengő. Közigazgatási ügyekben szerkesztett írásbeli jogorvoslatok díja 6 pengő, felzetek díja 1 pengő, magánlevélírás díja borítékkal együtt drb-ként 1.60 pengő, levélírás díja drb-ként 1 pengő, meghatalmazás kiállítására nyomtatott úrlapon 1 pengő, írott iven 2 pengő, postai úrlapok kitöltése darabonként 50 fillér, kivándorlási és utlevél ügyekben szükséges munkálathoz díja 2—3 pengőig ill. 6 pengőig, helyhatósági bizonyítvány 2 pengő és ha a munkálathoz nem a jegyző hivatalában, hanem a megbízó fél lakásán készül, megállapított díjakon felül 8 pengő pótdíj az este 8-tól reggel 8-ig terjedő időben végzett magánmunkálathoz 11 pengő pótdíj szedhető s ezenkívül a jegyzőt a hivatalos kiküldetése során felszámítható napi- és fuvardíj is megilleti.

szervezők elkészítéséért az ügylet tárgyának értéke szerint 2.40 pengőtől 18 P-ig számítható. Adószelvények, biztosítási okiratok és különféle egyoldalú nyilatkozatok írásba foglalásáért az ügylet tárgyának értéke szerint legfeljebb 2—120 pengő számítható. Telekkönyvi törlési engedélyért, bekebelezési engedélyért ezeknek a díjaknak a fele felszámítható. Vázrajz készítésért birtok részletenként 4.80 pengő a legmagasabb díj, épület vázlatokért pedig lakrészenként 2 pengő. Különböző kérvények díja 6 pengő, dohánytermelési kérvények díja a termőföld minden kat. félholdja után 1 pengő. Közigazgatási ügyekben szerkesztett írásbeli jogorvoslatok díja 6 pengő, felzetek díja 1 pengő, magánlevélírás díja borítékkal együtt drb-ként 1.60 pengő, levélírás díja drb-ként 1 pengő, meghatalmazás kiállítására nyomtatott úrlapon 1 pengő, írott iven 2 pengő, postai úrlapok kitöltése darabonként 50 fillér, kivándorlási és utlevél ügyekben szükséges munkálathoz díja 2—3 pengőig ill. 6 pengőig, helyhatósági bizonyítvány 2 pengő és ha a munkálathoz nem a jegyző hivatalában, hanem a megbízó fél lakásán készül, megállapított díjakon felül 8 pengő pótdíj az este 8-tól reggel 8-ig terjedő időben végzett magánmunkálathoz 11 pengő pótdíj szedhető s ezenkívül a jegyzőt a hivatalos kiküldetése során felszámítható napi- és fuvardíj is megilleti.

szerződésenként legfeljebb 8 pengő díjat,

cselédek, gyári munkások szerződésének elkészítéséért pedig legfeljebb 2.60 pengő díjat szabad számítani. Egyéb szerződések elkészítéséért az ügylet tárgyának értéke szerint 2.40 pengőtől 18 P-ig számítható. Adószelvények, biztosítási okiratok és különféle egyoldalú nyilatkozatok írásba foglalásáért az ügylet tárgyának értéke szerint legfeljebb 2—120 pengő számítható. Telekkönyvi törlési engedélyért, bekebelezési engedélyért ezeknek a díjaknak a fele felszámítható. Vázrajz készítésért birtok részletenként 4.80 pengő a legmagasabb díj, épület vázlatokért pedig lakrészenként 2 pengő. Különböző kérvények díja 6 pengő, dohánytermelési kérvények díja a termőföld minden kat. félholdja után 1 pengő. Közigazgatási ügyekben szerkesztett írásbeli jogorvoslatok díja 6 pengő, felzetek díja 1 pengő, magánlevélírás díja borítékkal együtt drb-ként 1.60 pengő, levélírás díja drb-ként 1 pengő, meghatalmazás kiállítására nyomtatott úrlapon 1 pengő, írott iven 2 pengő, postai úrlapok kitöltése darabonként 50 fillér, kivándorlási és utlevél ügyekben szükséges munkálathoz díja 2—3 pengőig ill. 6 pengőig, helyhatósági bizonyítvány 2 pengő és ha a munkálathoz nem a jegyző hivatalában, hanem a megbízó fél lakásán készül, megállapított díjakon felül 8 pengő pótdíj az este 8-tól reggel 8-ig terjedő időben végzett magánmunkálathoz 11 pengő pótdíj szedhető s ezenkívül a jegyzőt a hivatalos kiküldetése során felszámítható napi- és fuvardíj is megilleti.

Felhívás

A városi adóhivatal a K. K. H. Ö 609/1927 P. M. sz. rendelet 47. §. 3. p. ut. alapján felhívja az összes adó fizetőket (adófizetésre kötelezettek), hogy az együttesadó hátraléka és az 1943. egész évi adóelőírásukra 1943. november hó 15-ig a városi fő pénztárba befizetni tartoznak.

Mintthogy az 1943. évi adóelőírás még nem nyert befejezést, a lerovás az 1942. évi előírás alapján teljesítendő. Az a természetes személy aki adótervezését espedig úgy az esetleges hátralékot, mint a folyó évi előírás (a fellebbezések figyelembevételével) november 15-ig teljesen kiegyenlíti, az a folyó évi tartozására, tényleg befizetett tőkeösszeg után 2 százalékos kamattérítést kap.

Felhívja a városi adóhivatal az adófizetésre kötelezetteket, hogy fizetési kötelezettségüknek kevéskivétel nélkül nem tettek eleget és ezért a felsőbb pénzügyi hatóság, a legszigorúbb végrehajtási eljárást rendelte el.

Mindazoknak, akik a fenti határidőre köztartozásaikat ki nem egyenlítték, a lefoglalt zálogtárgyaik beszállítatnak a közraktárba elárverezés céljából, továbbá közköveteléseik esetleg fizetése letiltatik, avagy a köztartozással terhelt ingatlanok elárverezésének elrendelésére javaslatot tesz a városi adóhivatal.

Ujvidék, 1943. évi október 30-án
Városi Adóhivatal

Az Óbecsei Textilipar Rt. letelepedik Vácra is

AZ ÓBECSEI TELEP IS ÚJJAÉPÜL ÉS KIBŐVÜLT ÜZEMÉT

Vác város a közeljövőben újabb jelentős ipartelepüléssel bővül. Az Óbecsei Textilipar Rt. kíván letelepedni a városban. A letelepülő gyárüzem létesítésének Közép-Európában nemkevesebb, mint 13 gyártelepe van. Az Óbecsei Textilipar Rt. megegyezést létesített Vác város polgármesterével és egyelőre 2 kat. holdat vásárolt meg 98.000 pengős vételáron. A Textilipar váci telepe a tervek szerint

200 szövőszékkel fogja megkezdeni üzemét.

Amennyiben azonban Vác városának módjában lesz a gyárüzem részére további jelentős területeket átadni, úgy a jövőben a váci üzem legalább 500 szövőszékkel fogja munkáját folytatni. A váci gyár modern és teljesen új gépi berendezése máris útban van Vác felé, sőt jelentős nyersanyagszállítmány is hamarosan elkerül Vácra. A nagyarányú munkálatok megindul, miután az építkezéshez szükséges anyagok nagyrésztben máris rendelkezésre állanak.

Az óbecsei gyár is újjáépül, üzemé bővül

és ez a nagyarányú munka annyira előrehaladt, hogy szövetemmel hat héten belül, a gyár további része tavaszra elkészül. Az óbecsei gyár az újjáépítéssel kapcsolatban nagy anyagi áldozattal igen jelentős szociális berendezést határozott el és ennek keretében alkalmazottai részére munkáslakásokat, kulturházat, modern higiénikus berendezésű irodahelyiségeket, fürdőt, mosdót stb. épített.

A textilvállalat a közeljövőben megváltoztatja cégét, amely Óbecse—Vác Textilipar Rt. lesz.

•(III)•

Finnországban a patkánybőrt is felhasználják a szücsök. Helsinkiből jelentik: Egy délfinnországi szőrme-feldolgozó üzem patkánybőrből, illetve patkányszőrmeből készített ruhák és keztük gyártására rendezkedett be. Az üzem szakemberei szerint a patkánybőr nagyon jól felhasználható a szücsiparban.

Jelentkezzenek a hadikitüntettek!

Az a jelmondat, hogy „a sport mindig honvédelem“, nem pusztán jelszó, hanem meggyőződés, hite a magyar testnevelés legfelsőbb vezetőinek. De még ennél is több: élő valóság, amelyet a példák hosszú sora bizonyít. A harcterek hősei közül sokan nagyon sokan a sportban szerzett edzettséggel szálltak szembe eredményesen az ellenséggel. A sportban szerzett gyors áttekintés törhetetlen akaraterő és magabizás, a sportban nyert szívósság és kitartás a sport nevelte fegyverem kovácsolta egész emberré az önvédelmi magyar harc hőseit is.

Az Országos Sport Központ (OSK), a Levente Hírközpont jelentése szerint kimutatást kíván készíteni azokról a hős magyar katonákról, akik a most folyó világháborúban az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásukért kitüntetésben részesültek. Arról akar pontos képet nyerni, hogy a kitüntetett honvédek, altisztek és tiszték mily mértékben foglalkoztak a sporttal, a testneveléssel.

Ezért — addig is, amíg a rendszeres adatgyűjtést megkezdheti, arra kéri a magyar honvédség kitüntetett hőseit, egyszerű levelezőlapon közöljék a következő adatokat az Országos Sport Központtal: a kitüntetett neve és címe, katonai rangja (rendfokozata), a kitüntetés neve, milyen osztályzata volt legutóbb az iskolai testnevelésből, milyen sportot űzött, s milyen mértékben (igazolva versenyző, nem igazolt versenyző, szórakozásból sportolót). A fentebb vázolt adatgyűjtéshez a honvédelmi minisztérium hozzájárulását adta. A levelezőlapot az Országos Sport Központ címére (Budapest, V. Alkotmány-utca 3) kell küldeni, „Kitüntetés“ jelzéssel!

— Eddig azt hittem, hogy férfi! Aki meri vállalni cselekedeteiért a felelősséget is! Ha rosszat cselekszik, azért is! De nem tolja át a felelősséget másra! Nem bujlik egy asszony szoknyája mögé, amikor helyt kellene állnia!

— Én nem bujlok senki szoknyája mögé! De maga kérdezett, Zsuzsa és én megfelleltem.

— Mégse volt szép, amit most mondott! Ha túlságosan érzékeny volnék, még a szívemre venném és, túlságosan bántana a dolog Szerencse, hogy...

— Hogy jégből van a szive, — vagy a közbe György.

Megint hallgattak.

Gosztonyi György nagy megkönnyebbülést érzett, hogy az özvegy felelősségvonalára és fagatására kimondta végre azt, amit már nagyon sokszor el szeretett volna mondani, de amire eddig nem nyílt alkalm. Hadd tudja meg a szívtelen asszony, hogy milyen pusztulásba sodorta őt, aki ráongó szerelmével ölelte körül büszke személyét és akinek kisiklott, összetört élete hangtalan vád a jégszívű özvegy ellen, mert nem akart segítségre lenni, hogy a boldogság sínpárjának vágányára gurulhasson élete vonata.

Könyves Zsuzsa maga is megijedt attól amit György a fejére olvasott. Ha ez igaz, vagy legalább is György igaznak érzi, akkor, ha ártatlanul is, de mégis részese, sőt előidézője annak a katasztrófának, ami a szenttamási kastély és birtok fölé zuhant. Ez a felelősség

Örök rangadó Budapesten

Az Ujvidéki AC vasárnap a Gamma ellen játszik

Egyhetes szünet után vasárnap folytatódna a Nemzeti Bajnokság küzdelmei. A vasárnapi forduló legérdekesebb mérkőzése az Ujpest és a Ferencváros összecsapása. Most mindkét egyesület a bajnoki táblázat alsó felén tanyázik, mindamellett vasárnapi mérkőzésük rangadónak számít a közönség szempontjából. A mérkőzést Ujpesten játsszák le és arra mindkét egyesület alaposan felkészült, több változtatást is eszközölt csapatán.

A bajnokság élén álló Nagyvárad AC Szegedre látogat el és a Szegedi VSE ellen kísérli megvédeni vezetőhelyét. A szegedi vasutascsapat saját pályáján veszélyes ellenfele a legjobb csapatoknak is és ezért a Nagyvárad AC sem tekinthető biztos győztesnek. Nehéz feladat előtt áll az Ujvidéki AC csapata is, amely Budapesten a Gamma ellen játsza le esedékes bajnoki mérkőzését. A Gamma a két utolsó mérkőzését elvesztette és ezért mindent bele fog adni, hogy az UAC ellen javítson. Izgalmas mérkőzés várható Kolozsváron is, ahol a Kolozsvári AC a Vasással mérí össze erejét. A bajnokcsapat Diósgyőrött játszik, az Elektromos a Szolnokot, a Kispest a Debreceni VSC-t, a SalBTC pedig a BSzKRT csapatát fogadja.

A Nemzeti Bajnokság második osztályának déli csoportjában szín-

tén több érdekes mérkőzést játszanak le. Topolyán a Fegyvergyár, Zentán a Wekerle-telepi SC, Óbecsén a Makói VSE játszik az Ujverbázi TSE Budapesten, a Szabadkai VAK pedig Békéscsabán vendégszerpel.

AZ MLSZ ELNÖKSÉGE NEM FOGADJA EL VÁGHY LEMONDÁSÁT

A svéd válogatott elleni katasztrofális vereség után Vághy Kálmán szövetségi kapitány levonta a következtetést és még vasárnap este átadta lemondó levelét az MLSZ elnökének. Csütörtök este tartott ülést az MLSZ elnöksége és bár hivatalosan még nem közölték, de beavatott körökben úgy tudják, hogy nem fogadta el Vághy Kálmán lemondását.

Rövid sport hírek

UAC hírek. Az NB III csapatunk vasárnap Bezdánban játszik bajnoki mérkőzést. Utazás szombaton d. u. 5 órakor. Kérjük a következő játékosokat, hogy legkésőbb fél 5 órakor az öltözőben jelenjenek meg: Koos, Klímsok, Maj-

Küszd rá cigány

A Reggeli Újság eredeti regénye

Iria: Falvy Andor

(46)

azonban csak kis részben terhelheti őt, mert nem akarta, hanem csak öntudatlanul előidézte. Nem érezheti magát hibásnak, amiért szépsége lángra gyújtotta Gosztonyi György szívét. Abban pedig igazán semmi része nincs, hogy ez a láng emésztő tűzvészé fajult és mindent fölégetett.

Ez a búcsúlátogatás valami furcsa védekezés és vádolás volt tulajdonképpen. György vádolta az özvegyet, hogy ily módon felmentést adjon saját magának. Könyves Zsuzsa a fiatal ember fejére olvasta bűneit, hogy így védekezhessenek. De György saját magát is vádolta, mint ahogy az özvegynek sem tudott megnyugodni a lelkiismerete. Egyidejűleg pedig mind a ketten kétségbeesetten védekeztek, hogy saját magukat fölmenthessék a bekövetkezett események felelőssége alól.

— Ezek szerint tehát, — mosolygott kényszeredetten az özvegy, — állapodjunk meg abban, hogy mindennek én vagyok az oka!

György elszégyelte magát és zavartan lesütötte a tekintetét.

— Nem igaz, Zsuzsa! Én ezt nem is mondtam. Csak maga kénysze-

ritette ki belőlem. Bocsásson meg nekem.

— Most már mindegy! Ezen már nem lehet segíteni! Maga kimondta és én kénytelen vagyok tudomásul venni. Most már nincs hátra más, mint bocsánatot kérni magától azért amit vétettem.

— Ne gúnyolódjék, Zsuzsa!

Az özvegy ráemelte tekintetét a fiatal emberre és őszintén mondta:

— Komolyan beszéltem!

— Csak és nekem kötelességem bocsánatot kérni, — mondta György.

— Miért?

— Hogy olyan sok kellemetlen helyzetbe sodortam.

Az özvegy elmosolygott.

— Érdekes. Az előbb még mind a ketten a másikat vádoltuk. Most pedig mindketten bocsánatot kérünk. Nem különös?

— Ne folytassuk ezt, Zsuzsa, — szólt szelid hangon György. — Nyújtsa a kezét búcsúzóra és ne haragudjék reám!

— Elutazik?

— Igen.

— Hová?

— Azt hiszem, Pestre megyek.

— Hosszabb időre?

tány, Rumann, Csányi, Orgoványi; Lukanics II, Kurcz, Évási, Márkos, Bolgár, Hatvani, Boor, Blazsek és Boconádi. — Intéző.

Az ujvidéki Heréskerti AK hírel. Felkérjük az összes játékosokat, hogy a gyűlésen este 7 órakor a Valuch-vendéglőben megjelenni szíveskedjenek. A csapat vasárnap Tündéresre megy barátságos mérkőzésre. A vezetőségi tagokat szintén kérjük, hogy este 8 órakor megjelenni szíveskedjenek fontos megbeszélés végett. — Vezetőség.

Ökölvívőmérkőzés Ujvidéken. A kulaj leventeökölvívők visszavágó mérkőzése 1943. november hó 14-én, vasárnap lesz délelőtt 10 órakor a Levente Otthon színháztermében. Nagy érdeklődésre tart számot ez a visszavágó mérkőzés. A nagy lendülettel előretörő kulai ökölvívők legutóbbi vereséget szenvedtek az ujvidéki leventeökölvívőktől s most a legnagyobb reménnyel jönnek Ujvidékre, hogy a csorbát kiküszöböljék és győztesek egy elvitt győzelemmel az egyre többsikerű felmutató ujvidéki leventeökölvívők hírnevét. A nagy érdeklődés nál inkább bizonyos, mert a levente-egyesület most belépődját nem állapít meg, hanem csak önkéntes adományokat fogad el a vendégek ellátására és a szakosztály felszerelése javára. Ezúton kéri ez igen kedvelt sportág közönségét, hogy ne mulassza el az alkalmat és nézze végig ezt a mindvégig izgalmasnak ígérkező mérkőzést.

Öbesei sport hírek. A Bocskai vasárnap a Makói VSC kitűnő együttesét látja vendégül. A csapat valószínűleg a következő összeállításban vesz részt a mérkőzésen: Tarhai, Károlyi, Szamos, Radits, Mihályfi II, Ferencz, Molnár, Csizmár, Nagy, Bihari, Bertók. Abban az esetben, ha Schlarb és Sisák szabadságot kapnak, a csapat sorban változás áll be. A mérkőzés reggel három órakor kezdődik. A leventék csapata vasárnap Bácsföldváron játszik bajnoki mérkőzést az ottani leventékkel.

— Örökre!
— És soha többet nem jön vissza?

— Azt hiszem, hogy soha!
Az özvegy felállt és a kezét nyújtotta.

— Hát akkor, Isten vele, Gyuri!
A fiatal ember az ajkához emelte Könyves Zsuzsa kezét és megcsókolta.

Hosszan és fájdalmasan, forrón és szenvedélyesen tapadt a szája az illatos bársonybőrre. Mintha nem akarna, vagy nem bírna elválni, elszakadni ettől a drága kis kéztől.

Néhány pillanat telt el így. Mindketten akartak mondani valamit, de egyikük sem szólott. Mindketten érezték, hogy nagyon sok olyan érzés tombol a szívükben, ami szavakba szeretne kigyulladni, de mindketten annyira el voltak gyötörve a saját fájdalomuktól, hogy képtelenek voltak megszólalni.

Az egyik pillanatban Könyves Zsuzsa ajkai körül már majdnem kibuggyant a szócska, ami mégis csak elindította volna a további beszélgetést. A másik pillanatban azonban úgy érezte, hogy jeres kéz, csontos ujjak szorítják a torját és lehetetlenné tesztik, hogy egyetlen hangot is kiejtsen. Szinte megborzongva eszmélt rá előbbi gyöngeségére és összeszedte minden erejét, hogy a kikerülhetetlen búcsú perceit minél gyorsabban és minél erőszakosabban félbeszakíthassa.

(Folytatjuk)

Szilassy László repülőgépen, a többi sztárok sinautóval érkeznek szombaton délelőtt az „V. Ki mit kíván” hangversenyre
Füvészt nézőtér várja a hangverseny közönségét

Mint már jelentette, a „Ki mit kíván” hangversenyek rendezője Szilassy László repülőgépen érkezik Ujvidékre a többi sztárok a menetrendszerű sinautóval érkeznek.

A levele otthon hatalmas termének fűtését már pénteken elkezdték, hogy a közönség a hirtelen beállt hideget ne érezze, a rendezőség mindent megtesz a műsor összeállításánál, hogy a közönség jól szórakozzon és jól érezze magát.

A közönség körében hatalmas érdeklődés nyilvánult meg most is, mint minden hangverseny iránt, ez annak a jele, hogy a műsort jól állították össze.

Szilassy László — nyugodtan állíthatjuk — mindnyájunk kedvence s ő is nagy kedvvel jön Ujvidékre.

Tóth Julia képviseli a hangversenyen a női szépséget, de a rendezőségben is gyönyörködni lehet.

Mednyánszky Ági a fiatalság és a tánc megelevenítője ez a gyorslábú szteppelő, kislány mindnyájunk emlékezetében marad majd.

A Hegyi-Magyarai pár a humor képviselők majd az V. Ki mit kíván hangversenyen a tőlük megszokott kedvességgel.

Ujvidék kedvence a gitár zenekar is fellép teljesen átszervezve. Jegyek az IBUSZ-nál és a pénztárnál is kaphatók.

A pék felesége

Az ujjvidéki Nemzeti mozi új filmje

A kitűnő francia filmek között is kivételes alkotás „A pék felesége” című film, amelyet most mutat be a Nemzeti filmszínház Ujvidéken.

A kenyér és szerelem csodálatosan szép emberi története a film. Az öregedő péknek, aki nagyszerű kenyeret süt a kis faluban, megszökik a felesége. A pék bánatában leírja magát és beszünteti a sütést. Az egész falu kétségbeesik és járőröket szerez az asszony felkutatására. A plébános és a tanító is részt vesz ebben és amikor feltalálják az asszonyt, visszavezetik urához. A pék most még jobb kenyeret süt mint azelőtt.

Mindössze ez a film meséje, de a Pagnol a rendező, Raimu és Leclerc a főszereplők olyan filmtörténetet hoznak ki belőle, hogy sokáig emlékezetes élmény marad mindenki számára.

A nagy érdeklődésre való tekintettel a jegyeket ajánlatos elővételben megváltani.

„PIETET”

Özv. Gyulaffy Endréné

szül. Hepp Magdolna

középszkolai tanár özvegye

67 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 13-án délután 3 órakor lesz a rom. kat. temető kápolnájából.

Béke drága poraira.

Ujvidék, 1943. nov. 12.

A gyászoló család

Marék Antal: Gyere velem András. Marék Antal, a jótollú, kitűnő fiatal író az „Egy orvos vallomása” című nagyszerű regénye után új művel gazdagítja a Nemzeti Könyvtár sorozatát. **Gyere velem** András, a kis regény címe s megismerteti az olvasóval a művészetek alapelemeit. Egy értelmes, népfőiskolát végzett parasztleány a hőse, aki a művelődés utáni vágyával s égő szerelemmel a szívében Pestre jön. Három csodálatos nap után magával viszi szerelmét s megismerkedik az irodalommal, zenével, festészettel, szobrászattal, építőművészettel, színjátszással, rádióval, stb. Élvezetes dialógusokban észrevétlenül magába szívja mindazt, amit egy művelt embernek a magyar művészetekről tudnia kell. A nagy érdeklődésre számítottartó füzet címlapját s belső rajzait a tehetséges Vida Márta készítette. Kiegészítő tanulmányt Simándi Béla írt a Népművelésről. Ára 40 fillér. Mindenütt kapható.

—ooo|||ooo—

AZ UJVIDÉKI AC ÖKÖLVIVÓ- CSAPATA BEFEJTE AZ IDÉNYT

Az Ujvidéki AC vezetősége egyre nagyobb súlyt helyez az utánpótlás nevelésére és ez a cél vezette akkor, amikor megszervezte kölyökcsapatát. A kölyökjátékosok — két csapatra valót toboroztak belőlük — az egész év folyamán szorgalmasan jártak az edzésekre, két alkalommal pedig a nyilvánosság előtt is szerepeltek és technikai felkészültségükkel, labdakezelésükkel nagy sikert arattak. A rossz időjárás bekövetkeztével most a kölyökjátékosok befejezték az idényt. Az idén már több edzést nem tartanak és tavasszal kezdik el ismét a munkát. Az idény befejezése alkalmával az UAC vezetősége teával és süteménnyel vendégelte meg őket a Horthy Miklós sporttelepen épült új klubházban. A teán húsz kölyökjátékos vett részt, megjelent Mészáros edző. Hodoványi főitkár és a vezetőség több tagja. A játékosokhoz Csorba János az UAC háznagya intézett beszédet. Megelégedést fejezte ki a kölyökjátékosok szorgalmas edzésének eredménye felett és további kitartó munkára biztatta őket. Kérte őket, hogy az iskolaévet töltsék szorgalmas tanulással és ha beköszönt ismét a tavasz, üzzék továbbra is kedvenc sportjukat a labdarúgást.

Rövid sporthirek

Vasárnap délután két órakor kezdődik az UAC—Gamma mérkőzés. Az UAC vezetőségének kérésére a Gamma elhatározta, hogy a vasárnap délutáni mérkőzést már két órakor megkezdik. Így az ujjvidéki játékosok még a délutáni gyorsvonattal elutazhatnak Budapestre és éjjelre itthon lehetnek. A Gamma különben szerdán délután két kapus edzést tartott, amelyen feltűnően jól mozgott a csapat.

— Sipost egy hónapra, Vinczét egy évre eltiltották a játéktól. Konyor Lajos fegyelmi egyesbíró Sipos Vilmost a Ferencváros jobb-szélőjét súlyos sportszerűtlenség miatt egy hónapra, december 3-ig eltiltotta a játéktól. Marosi Károly büntetését a kiállításal kitöltöttnek vette. Sokkal súlyosabb büntetésben részesült Vincze Jenő, mert az MLSZ elnöksége elien tett nyilatkozatai súlyos fegyelem sértést jelentenek és ezért egy évre eltiltotta a játéktól.

APRÓHIRDETÉSEK

10 szög terjedő apróhirdetés ára, úgy hétköznap mint vasárnap 3 pengő. Minden további szó 20 fillér, VASTAGBETŰS 40 fillér. Hirdetéseket a másnapi lapra déli 12 óráig veszünk fel.

ELADÓ

120 kat. hold **NÁDTERMES** — kövesút mellett — eladó. Futaki uradalom, Ofutak. Telefonszám: Ujvidék. 21—42. 12713

Jókarban lévő **gyermek SPORTKOCSI** vastag gumikkal eladó. Pesti-u. 30 szám. 12745

KÁLYHA folytonzó, 2 szobát fűt, keveset használt, eladó. Tóth, Magyar utca 47. 12735

Egy **KÁLYHA** eladó. Pummer Sándor-utca 3 sz. 12772

Eladó férfi **KERÉKPAR** békebeli gumikkal. Érdeklődni: a Jódos-fürdő fodrásztermébe. 12773

Kifogástalan, divatos, fekete, hosszú és egy barna rövid **CSIKOBUNDA** eladó. 1100 és 500 P.ért. Cím a kiadóban. 12764

KIADÓ

Egyedülálló 3 szobas **HÁZ** kiadó, Bővebbet Czervesz hirdetőiroda, II. Rákóczi-u. 86. 12737

NYILTTÉR*

A 4550 számú vásárlási könyv elvesztett, ezennel érvénytelenítem.

Ujvidék, 1943. november 12.

SZUBOTIN ISTVAN,
Sólyom-u. 24.

A 20792. számú vásárlási könyv elvesztett. Ezennel érvénytelenítem.

Ujvidék, 1943. november 12.

SZELÁK MIKLÓS,
Bem-u. 41.

E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Mérlegképes könyvelővé való kiképzést megkezdtem

Résztvenni szándékozók mielőbb jelentkezzenek.

Prospektust küld:

Borbély Lajos, könyvszakértő, Ujvidék, Postafiók 75.
Lakás: Magdolna utca 14. — Telefon: 28—54.

KERESLET

MÉSZÁROS. és HENTESSEGÉDET keres azonnalra özv. Birinyi Józsefné, Szent Erzsébet-u. 4. 12741

ICCÉST keresek. Ujvidék, Horthy Miklós sugárút 7. Rajstly. 12742

Vasárú **üzembe LAKATOSOK** állandó munkára és egy tanonc felvételük azonnal. Attila-utca 71. 12748

KIFUTÓFIUT felvesz Győri órás, Ujvidék, Rákóczi-út 94. 12749

MINDENESLÁNYT és szolgát azonnalra felvesz Dornstädter cukrászda. 12736

Megbízható, szorgalmas magyar **BEJÁRÓNÓT** felveszek. Göring-utca 11., földszint. 12750

4 középszkolát végzett egész fiatal **FIUT** gyakornok-tanoncnak fizetéssel felvesz azonnal vagy január 1-i belépésre mezőgazdasági gép-, kerékpár-, varrógép és műszaki kereskedés. Cím sajátkezű írással nemzetiség, kor, nyelvtudás feltüntetésével közlendő a kiadóhivatallal „Gép” jelige alatt. 12758

BEJÁRÓNÓT azonnal felveszek. Damjanich-u. 9. 12774

Keresek 5 számú **Stricker GÉPET**, szélessége 60 cm-től felfelé. Ajánlatokat Rausch Konrádné, Csonoplya címre kérek. 12775

Fiatal embert **AUTOMOSÁSHOZ** keresek. Taxigarázs, Gr. Teleki Pál-utca 7. 12771

Ügyes **TANULÓLÁNY** azonnalra felvételük. Császár-szalom, II. Rákóczi Ferenc-u. 84, II. em. ajtó 2. 12767

MASODPRIMÁST, kotta-ismerőt, aki szerbül is tud, azonnali belépésre kerestünk. Ország-étterem, Obecse. 12755

PATAKI MARGIT antikváriuma Ujvidék, Hitler Adolf-út 11.

Legjobb áron vásárol minden használt könyvet és egész könyvtárakat.

MISITS TESTVÉREK

könyv- és papirkereskedése, Ujvidék, Mussolini-utca 14. — Minden iskolai tanulónak kedvelt üzlete.

LERCH JÁNOS

blondel keretek, üveg- és porcellán-árúk legdúsabb szaküzlete, Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-u. 21. Tel. 30—74.

A legfinomabb, legjobb minőségű friss csokoládét és kekszet csak az

UNION CSOKOLÁDÉHÁZBAN kaphat. Ujvidék, Országzászló-tér 3. Telefon 37—03.
Tulajdonos Kelemen Gábor

TRUPPEL BÉLA

az ország egyik legnagyobb hangszerüzlete a „Hohner” harmonikák vezérképviselője és lerakata. **UJVIDÉK, Dr. Bárdossy László-u. 7.**

IRSAY JÓZSEF

sport- és vadászfelszerelési cikkek szaküzlete, Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-utca 32 sz.

Reggeli Újság

N A P I L A P

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-út 50

Telefon: 21—37, éjjel 20—58

Kiadó: vitéz Arva (Andree) Dező

E L O F I Z E T É S

Egy óra . . . . . P 5.20

Három óra . . . . . P 15.—